

Uudistuva lannoitelainsäädäntö

Titta Suoniitty, Evira

Nykyinen lainsäädäntö

- Lannoitevalmistelaki 539/2006
  - mmm:n asetukset 24/11 ja 11/12
- EY-asetus N:o 2003/2003
  - koskee epäorgaanisia lannoitteita ja kalkitusaineita
- EY-asetus N:o 1069/2009
  - ns. sivutuoteasetus
- Toimeenpanoasetus EY N:o 142/2011
- Sivutuotelaki 517/2015
  - mmm:n asetus 783/2015

Uusi EU-asetus valmisteilla

- CE-merkityt lannoitevalmisteet
- Kattaa kaikki lannoitevalmisteryhmät
  - jätepohjaiset suurimmaksi osaksi vielä asetuksen ulkopuolella – end of waste – vaatimus (JRC)
- Osittainen harmonisointi
  - lisäksi jää kansallinen lainsäädäntö
  - Eläinperäisten sivutuotteiden käsittely sivutuoteasetuksen mukaisesti
    - Määritetään ns. end point tietyille tuotteille

Asetuksen sisältö

- Asetusteksti sisältää
  - Määritelmät
  - Valmistajan, maahantuojan, pakkaajan ja jakelijan velvollisuudet
  - Vaatimustenmukaisuuden arviointimenettelyn
  - Säännöt CE-merkin käytöstä
  - Vaatimukset viranomaisille ja ilmoitetuille laitoksille
  - Suojalausekkeet ja valitusmenettelyt
  - Säännöt komiteamenettelylle eli miten asetusta voidaan muuttaa

Viisi liitettä

- I - Tuoteryhmät
  - Product function categories – PFC
- II - Ainesosaluokat
  - Component Material Categories - CMC
  - EU fertilising product shall consist solely of component materials complying with the requirements for one or more of the Component Material Categories ('CMC') listed in this Annex.
- III - Tuoteselostemerkinnot
  - Yleiset ja tuoteryhmäkohtaiset
- IV - Vaatimustenmukaisuusmenettelyt
- V - Vaatimustenmukaisuusvakuus

Tuoteryhmät

Product function categories – PFC

- Lannoitteet
  - orgaaniset lannoitteet
  - orgaaniset kivennäislannoitteet
  - epäorgaaniset lannoitteet
- Kalkitusaineet
- Maanparannusaineet
  - orgaaniset
  - epäorgaaniset
- Kasvualustat
- Inhibiittorit
- Kasvibiostimulantit
- Blendit eli mekaaniset seokset

Vaatimukset ryhmille (PFC)

- Määritelmä, haitalliset aineet, hygienia, ravinteet yms.
- Maanparannusaine
  - Maanparannusaine on EU lannoitevalmiste, jonka tehtävä on ylläpitää, parantaa tai suojella fysikaalisia tai kemiallisia ominaisuuksia tai biologista aktiivisuutta maaperässä johon sitä on lisätty.
  - Hygieniakriteerit
    - e. coli ja salmonella
  - Haitalliset aineet
    - Arseeni, kadmium, elohopea, nikkeli, lyijy, kromi
  - Orgaaniset haitta-aineet
    - PAH

Ainesosaluokat

component material categories - CMC

- Ainesosaluokat
  - CMC 1: Ensiömateriaalit ja seokset
  - CMC 2: Käsittelemättömät tai mekaanisesti käsitellyt kasvit, kasvinosat tai kasviuutteet
  - CMC 3: Komposti
  - CMC 4: Tuorekasvimädäte (fresh crop digestate)
  - CMC 5: Muut mädätteet
  - CMC 6: Ruokateollisuuden sivutuotteet
  - CMC 7: Mikro-organismit
  - CMC 8: Inhibiittorit
  - CMC 9: Ravinnepolymeerit
  - CMC 10: Muut polymeerit
  - CMC 11: Eläinperäiset sivutuotteet

CMC 3: Komposti

- EU lannoitevalmiste voi sisältää aerobisen prosessin läpikäyntyä kompostia, joka koostuu seuraavista ainesosista
  - Biojätteet
  - Eläinperäiset sivutuotteet
  - Elävät tai kuolleet organismit tai niiden osat
    - Ei teollisuuslietteet, jätevesiliete, ruoppausliete, mekaanisesti eroteltu yhdyskuntajäte sekä eläinperäiset sivutuotteet, joille ei ole määritelty sivutuoteasetuksessa päätepistettä (end point)
  - Lisäaineet
  - Vaatimukset prosessille (lämpötila/aika) ja lähtöaineille/lopputuotteelle, esim. PAH, epäpuhtaudet, stabiilisuus

Valmistajan, maahantuojaan vastuu

- Ennen tuotteen asettamista markkinoille valmistajan on
  - Laadittava tekninen dokumentointi
  - Tehtävä vaatimustenmukaisuuden arviointi
- Tuotteella on oltava
  - CE merkintä
  - Vakuustodistus (EU declaration of conformity)
  - Erätunniste
  - Valmistajan/maahantuojaan yhteystiedot
- Asiakirjat on säilytettävä 5 vuoden ajan

Vaatimustenmukaisuuden arviointi

- Arvioinnin tekee joko valmistaja itse tai ilmoitettu laitos – ainesosaluokittain
  - Ilmoitetun laitoksen hyväksyntä ja auditoinnit
- FINAS (Tukes) hyväksyy ilmoitetut laitokset
- Omavalvontavelvollisuus – analyysit valmistusmäärien mukaisesti – kpl/vuodessa
- Viranomaisen valvoo tuotteita markkina- ja tuotantovalvontana
- Sininen opas – blue guide
  - EU:n tuotesääntöjen täytäntöönpano-opas

Mitä seuraavaksi?

- Tavoitteena saada asetus voimaan 2018
- Kansallisen lainsäädännön uudistus on aloitettava lähiaikoina – rakenteet vastaamaan toisiaan, joten myös kansalliset tyyppinimet poistuvat
- Lisätietoa <https://www.evira.fi/kasvit/viljely-ja-tuotanto/lannoitevalmisteet/ajankohtaista/>